

EDINOST

Uredništvo in upravnštvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravnštvu. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirane pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Prazna špekulacija

Meje niso nastale po zapovedi kakega profesorja matematike ali pa pod nožem kakega anatora. Anatom ločuje lepo živce in mišice, a matematik potega svoje idealne črte tam, kjer jih hoče imeti njegov abstraktni razum. Države meje pa so posledice preseljevanja narodov in sprememb med njimi, ki so se morda pred tisočletji izvršile in so potem zopet in zopet doživele nove spremembe ali po krvavih vojnah, ali v mirnih sporazumih.

Jasno je bilo, da niti določitve v Versaillesu niti one v St. Germainu niso mogle zadobiti splošnega pripoznanja in ustvariti splošno zadovoljstvo. Človeška usoda in če sta se med »donatšalci miru« nahajala kak Clemencau in kak Poincaré, potem ni moglo biti drugače, nego da je njuno delo na neštetihih mestih drobljivo, nezadovoljivo, da ne celi, marveč da odpira rane. Tak učinek sta hotela doseči. Za nju ni bil njun mir kot končnovejavni zaključek vojne, marveč predhodnik nadaljnjih evropskih preobrazb, ki naj bi jih prinesla bodočnost tako na Renu kakor na Visli, v Alpah in na ozemlju Donave.

Take misli je razvijal te dni neki pisec v berlinskem listu »Berliner Tageblatt«. Misli, ki jih razvija v prvem, gori omenjenem odstavku, so veljavne. Tudi v drugem odstavku je vsebovano precej resnice. Toda izgublja na veljavi, ker je prečito, da spis ni prišel iz peresa, ki bi objektivno, brez predsodkov, pred vsem pa brez mržnje iskalo in beležilo resnico, marveč da je tu govorilo nemško srce z vsemi tistimi nagoni iz prešlih časov, ko se je razvnelo za visoki cilj nemškega gospodstva nad svetom.

Preko vsega tega bi šli molče, če ne bi bilo gori navedeno le kot nekako izhodisce za nadaljnja izvajanja, ki jih moramo zavrniti, ker so v ponovno ilustracijo večne nemške pristranosti in nacionalne krivdnosti.

V podlogo služi dopisniku neka brošura iz peresa nekega dr. Martina Writteja o »položaju manjšin na Koroskem in v Sloveniji«, oziroma — kakor se izraža pisec v berlinskem listu — o »sporih med Nemci na Koroskem in Sloveniji, ki pripadajo srbski (!!!) državi«. Ze tu ga imate Nemca s štaro duševnostjo, kakor živi in diha! Po njegovem ni na Koroskem niti enega človeka, ki ne bi bil zadovoljen z gospodstvom nemških nacionalcev v deželi; nikogar, ki bi ne bridko občutil odrekanja vsake pravice slovenski narodni manjšini; nikogar, ki bi nasprotoval položaju narodnega in političnega robitva Slovencev na Koroskem: kajti navzkrižja da so le s Slovenci, ki pripadajo srbski državi.

Potem, ko je napisal to najdrznejše potajevanje resnice, pa pisec zopet zavija pobožno oči in razmišlja: »Narodno sovraštvo je najhujše, kar je najmodernejši razvoj naklonil človeškemu rodu. Kdor govori kak drug jezik, kdor biva onkraj kake določene črte — ta je sovražnik, tista mejna črta se mora premakniti, tisti jezik se mora iztebiti, če le gre. Tako zahteva patrijotizem«.

Jagnje božje, sam angelj miru ne bi mogel bolj ponižno in blago govoriti, ne bi mogel iskrenjeje obsojati vsako narodno sovraštvo, pa naj se že pojavlja na desni ali levi. Če mislite tako, ne poznate koroskih nemških... rodoljubov! (Brez vsakega dvoma je namreč dopisnik berlinskega lista koroski Nemec). On gleda na pojave narodnega sovraštva le z enim očesom, drugo pa si zatiska. Gleda namreč samo na tisto stran preko meje v »srbski« državi, kjer — kakor trdi na podlagi Writtejeve brošure — so Nemci zatirani, da, celo ogroženi, kako se tam narodno sovraštvo podžiga itd. Pravičnost in miroljubje tega nemškega pravičnika pa seveda ne segata tako daleč, da bi videl resnične pojave sovraštva na oni drugi, korosko-nemški strani, kamoli da bi izrekel le besedo bilo najrahljeje graje na naslov neizprosnih zatiralcev slovenskega življa na Koroskem!!

Sa čuje hinavca dalje, kako piše: »Rbi so inteligentno plemo. Nadejati se je, da v Beogradu pravočasno spoznajo, da naloga njih države ne more biti ta, da bi se zagrizla v kak protinemški kulturni boj, dočim velike srbske naloge ležijo v povsem drugačni smeri. Naloge, ki pomenijo veliko več, nego srdita prerakanja radi jezika, v katerem je sestavljen par uličnih napisov, in v tem, ali naj osrečeni državljani govorijo samo kak slovanski jezik, ali pa naj se učijo tudi svetovnega nemškega jezika«.

Mimogrede naj vprašamo dopisnika: koliko časa je temu, ko so bili tisti Srbi, ki so danes »inteligentno plemo«, še »verlauste Hammeldebe«? I O, dobro ga razumemo, zakaj se obrača do »inteligentnih Srbov«. Igra je znana in prozorna: spekulira namreč na dejstvo, da Srbi niso nikoli živeli v sosedstvu ali skupnosti s koroskimi nemškimi — miroljubi, da jih torej ne poznajo

ter da bodo zato »inteligentni Srbi«, verjeli, da je narodno sovraštvo le na strani Slovencev ter da se tu izvaja protinemški kulturni boj!

»Inteligentni Srbi« pa se morajo tudi vprašati: iz kakega razloga se jim koroski nemški nacionallec tako laska, zakaj govori le o »srbski državi«? Zakaj prezira Hrvate in Slovence?! Ali ne iz golega sovraštva? Vir nasprotja med Nemci na Koroskem in »Slovinci, ki pripadajo srbski državi« ni v pretveznem pohlepu teh poslednjih po protinemškem kulturnem boju, ker tega noben razsoden in kulturn Slovenec in Hrvat ne želi! Konflikt je tu radi resničnega protislovenskega kulturnega boja na Koroskem! To morajo razumeti in bodo tudi razumeli beograjski krogi. Zato naj Nemci že enkrat opustijo tiste ogabne poizkuse hujkanja Srbov proti Hrvatom in Slovincem! Pridejo naj namreč do spoznanja dejstva, ki so ga ustvarili veliki zgodovinski dogodki in ki ga danes priznava vsa politična javnost: dejstva namreč, da so Hrvati in Slovenci enakopravna in enakovredna dela ujedinenega jugoslovenskega naroda in njegove države in da bodo zato tudi Hrvati in Slovenci imeli besedo pri urejanju razmerja med nemškimi in jugoslovenskim plemenom, in še posebej pri določanju položaja nemške manjšine v Jugoslaviji!

V poizkusi, naperjeni proti temu dejstvu, so le prazne špekulacije.

Senat sklican za 18. t. m.

RIM, 11. Danes popoldne je on. Musolinij sprejel v palači Chigi predsednika senata on. Tittonija, s katerim se je delj časa razgovarjal glede delovnega programa senata, ki se sestane 18. t. m. Zbornica bo imela prihodnjo sejo v sredo. Nadaljevala bo razpravo o proračunih.

Maksimalistični voditelj Serrati umrl
MILAN, 11. Včeraj popoldne je umrl v Assu voditelj italijanskih maksimalistov in bivši ravnatelj »Avantija« Giacinto Menotti Serrati.

Snež in toča v severni Italiji
UNIČENI POLJSKI PRIDELKI - Zimsko vreme v nekaterih krajih

LECCO, 11. Vse gorovje, ki obdaja Lecco, je pobelil sneg. Tudi vzhodni del Monte Barra je pokrila tanka snežna plast.

VAARESE, 11. Včeraj zjutraj okoli 9. ure je začelo tukaj snežiti. Sneg je nalezaval približno pol ure, nakar je sledil velik dež. Nastopila je precej mrzla temperatura.

MANTOVA, 11. Tudi pri nas je včeraj divjala silna nevihta. Radi neprestanega deževanja so reke narastle. Temperatura je znatno padla.

V Piacenzi in okolici je danes zjutraj padala toča ter povzročila veliko škodo na poljih. Na bližnjih gorah je zapadel sneg. Povsod je zavladalo hladno, skoraj zimsko vreme. Silna poročila prihajajo tudi iz Parme in Florence.

Novo poljsko vladno
sestavil poslanec Witosz

VARŠAVA, 11. Ker bivši ministrski predsednik in finančni minister Ladislav Grabski ni mogel sestaviti vlade, je predsednik republike Wojciechowski poveril sestavo vlade poslancu Witoszu, ki je sporazumno z dr. Globinskim, predstavljateljem štirih desničarskih strank sestavil nastopni kabinet: Ministrsko predsedstvo Witosz, notranje ministstvo Stefan Zmojski, zunanje državni podtajnik Morawski, vojno general Julij Malczewski, finance Zyedchowski, pravosodje dr. Stefan Piechocki, prosveta Stefan Grabski, poljedelstvo Ladislav Kernik, trgovina in industrija Osiecki, železnice Adam Chondcynski, gospodarske reforme Josip Radvan. Vodstvo ministrstva za javna dela je začasno poverjeno Rybinskemu, delovno ministstvo pa Jankovskemu. Predsednik republike je odobril novo Witoszovo vlado.

Boitler v Beogradu
BEOGRAD, 11. (Izv.) Ob 5. uri popoldne se je v dvorani narodne skupščine vršila svečana seja na čast glavnemu tajniku medparlamentarne Unije, Boitleru, ki je velik prijatelj Jugoslovenov. Ko se je pred petimi leti nahajal v Beogradu, je ob neki svečanosti počila bomba in Boitler je oslepel na eno oko.

Današnji seji je prisostvovalo mnogo poslancev. Nagovor je imel predsednik jugoslovenskega medparlamentarnega odbora, Ljuba Jovanović, ki je gostu pristrčno pozdravil.

Framasonski kongres v Beogradu
BEOGRAD, 11. Dne 28. maja se bo vršila v Parizu konferenca francoskih prostozidarjev, na kateri se bo vse pripravo za veliki framasonski svet, ki se bo sestel sredi julija ali septembra v Beogradu. Na ta svet bodo prišli v Beograd zastopniki vseh framasonskih lož v Evropi.

V pričakovanju razprave o korupciji
Velika živahnost v beograjskih političnih krogih

BEOGRAD, 11. (Izv.) Vsa politična javnost pričakuje z velikim zanimanjem kaj da bo prinesel 14. maja, ko pride v narodni skupščini do razprave o interpelacijah glede korupcije, ki sta jih predložila poslanca Grisogono in L. Davidović. Zdi se, da bo Uzunovičeva vlada imela pri tej razpravi precej pravic, ker obojaj med radikali in radičevci niso baš najboljši.

Med prosvetnim ministrom M. Trifunovićem in njegovim dr. podtajnikom (radičevcem) je prišlo do spora, ki je baš političnega značaja. Popoldne je v imenu kluba HSS posetila Trifunovića skupina radičevcev, katerim je načeloval predsednik kluba Kovačević, ter mu izročila spomenico, ki obsega 51 pisanih pol. Reklji so Trifunoviću, da ne morejo trpeti, da bi on preganjal Hrvate. Zvečer je minister izjavil novinarjem, da izvršuje on samo svojo dolžnost in da ne more biti izvrševatelj naredb radičevskega kluba. Obvestil je o tem tudi ministrskega predsednika.

Politični krogi polagajo tudi veliko važnost na vprašanje sestave anketnega odbora, ki ima proučiti vse korupcijske afere. Radikali se boje, da ne bi radičevci potegnili z opozicijo in izvolili za predsednika anketnega odbora Ljubo Jovanovića. Pašićevi prijatelji zatrjujejo, da Pašić zahteva, da anketni odbor prouči vse korupcijske afere od leta 1918 dalje. Če bi se pa stvar imela izčiniti v taki smeri, da bi se razprava vodila le glede zadeve Pašićevega sina, bo Pašić baje izval vladno krizo. — V nobenem slučaju pa se ne odgodi seja narodne skupščine in tudi ne razprava o korupciji.

Ratifikacija trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo
s strani jugoslovenske nar. skupščine

BEOGRAD, 11. (Izv.) Skupščina je danes nadaljevala razpravo o trgovinski pogodbi z Avstrijo. Zemljernik Josa Jovanović je med splošnim presenečenjem izjavil, da bo glasoval za ratifikacijo, ker je pogodba dobra v toliko, da bodo z njo vzpostavljeni prijateljski odnošaji z Avstrijo.

Ker je bila s tem lista govornikov izčrpana, je trgovinski minister dr. Krajač odgovarjal se nekaterim poslancem ter se zahvalil za stvarno kritiko.

Pri glasovanju je bila trgovinska pogodba v načelu sprejeta s 172 : 23 glasovom. Proti ratifikaciji so glasovali nekateri poslanci SDS, Jugoslovenskega kluba in muslimani.

Pri podrobnem glasovanju je skupščina definitivno sprejela pogodbo s 175 : 23 glasovom.

Splošna stavka na Angleškem
se nadaljuje

LONDON, 11. Uradno poročilo zatrjuje, da se položaj vidno boljša. Iz mnogih krajev prihajajo poročila, da je delavstvo v velikih skrbih radi zavlačevanja stavke. Včeraj je vozilo 30 parnikov. Londonska železniška družba je sporočila, da je včeraj vozilo na njenih progah tisoč vlakov. Ravnotako se je tudi drugim družbam posrečilo izboljšati prometne prilike na raznih progah.

Uradno poročilo »Trade Unions« javlja med drugim: Prizadevali si bomo, kljub vsemu, še nadalje, da izpolnjujemo pravico za rudarje. Elektrotehnik in delavci, ki so nameščeni pri plinarinah, niso dobili še povelja, da puste delo. Če se bo pa izkazala potreba, se bodo takoj pridružili stavkujočim.

Pred poostrejšjo stavko?

PARIZ, 11. »Tempsu« poročajo iz Londona: Ker se je že večkrat dogodilo, da so stavkujoči delavci napadli transporte živil, je vlada poskrbela za pomnožitev straže. Živež se prevaža na avtomobilih, katere spremljajo oklopni vozovi in številno vojaštvo z nasajenimi bajonetami. Tako postopanje oblastev pa izrabljajo komunistični agitatorji, ki hujkajo ljudstvo.

Voditelji »Trade Unions« grozijo, da bodo posegli po skrajnih sredstvih, če ne bo šlo drugače. Pritegnili bi v takem slučaju v stavko še vse one delavce in nameščence, ki dosedaj še delajo: uslužbenci pri restavrantih, mlinarji in peki, poštni in bančni uslužbenci itd.

Pričetek drugega tedna splošne stavke

LONDON, 11. Reuterjev urad poroča: Danes se začneja drugi teden splošne stavke. V celoti se je položaj mnogo izboljšal. Delavci, posebno oni, ki so uslužbenci pri družbah, ki oskrbujejo promet, se polagoma vračajo na delo.

PARIZ, 11. »Intransigant« poročajo iz Londona: Ob pričetku drugega tedna splošne stavke bi se dal položaj označiti tako-le: Vlada zatrjuje, da boj, ki so ga napovedale »Trade Unions«, krši ustavo. Pogajanja ne bodo mogoča, če strokovna zveza ne prekliče svoje od-

redbe glede splošne stavke. Na drugi strani pa stavkujoči odločno zavračajo tako stališče; pravijo, da je spor izključno industrijske in gospodarske naravi ter da nima pri tem politika prav nič opravka.

LONDON, 11. (Popoldne). Uradno poročilo zatrjuje, da je napetost, ki se je bila v prvih dneh polastila prebivalstva, sedaj docela ponehala. Mir in red vlada povsod. Tudi listi so pričeli spet izhajati, čeprav v skrajni obliki. Če se bo splošna stavka še nadaljevala, namerava vlada ukreniti ustavne korake predvsem proti »Trade Unions«.

LONDON, 11. »Daily Mail« sporoča, da mnogi konservativni parlamentarci z vstrajnostjo zahtevajo, naj vlada, neglede na diplomatske posledice izžene iz Anglije vse sovjetske organizacije.

Senzacionalne vesti o ruskih spletkah

PARIZ, 11. »Matin« objavlja pismo nemškega industrijalca Reckberga, ki trdi, da so angleško splošno stavko pripravljali v Moskvi. Reckberg pravi, da so sovjeti povzročili stavko radi tega, ker so nameravali zanetiti spor med Nemčijo in Poljsko ter organizirati vstajo v angleških kolonijah v Aziji in v Afriki. S stavko so hoteli Angliji zvezati roke.

Obtožbe proti grofu Bethlenu

Nadaljevanje obravnave proti madžarskim ponarejevalcem - Windischgraeztov tajnik obdoljuje Bethlena

BUDIMPEŠTA, 11. Pri včerajšnji razpravi o falsifikatorski aferi je bil kot prvi obtoženec zaslišan tajnik princa Windischgraezta Raba, ki je zanikal svojo krivdo. Izjavil je, da ni nikdar storil kakega inicijativnega koraka in da je ravnal vedno le po nalogih.

Obtoženec je zvedel za falsifikacijsko akcijo v letu 1924., češ, da je nje namen zopetna »očvoboditev« Slovaške. Tega ne bi bilo mogoče doseči z orožjem, temveč samo z gospodarskimi in političnimi sredstvi. Pomislekov za sodelovanje pri akciji Raba ni imel, ker mu je Windischgraezt rekel, da so pri akciji udeleženi grob Teleki in neka osebnost v visoki uradni poziciji.

Na predsednikovo vprašanje, kdo je ta visoka osebnost, Raba začetkoma ni hotel odgovoriti. Šele, ko ga je predsednik posvaril, da obotavljanje nima smisla, je izjavil Raba: »Princ mi je rekel, da se grof Teleki udeležuje akcije zato, ker, kakor je Teleki rekel princu,

ve za stvar tudi grof Stefan Bethlen«.

Predsednik je opozoril obtoženca, da se njegove sedanje izjave ne krijejo z njegovimi izjavami pri prvi preiskavi. Raba je izjavil, da vztraja na svojih izjavah.

Obtoženec Hajts je ponovil tudi sedaj, da ni prejel od nobene nadrejene oblasti povelja, navodila ali prošnje, naj se kartografski zavod udeleži ponarejanja. Na vprašanje predsednika ali tudi sedaj vztraja na svojih izjavah, je odgovoril Görö: »Gospod predsednik! Ladislav Görö se nikdar ne laže! Morda, da general Hajts veruje, da ni izdal nobenega naloga, toda jaz sem moral smatrati njegove želje kot povelja«. Po

konfrontaciji Rabe z Göröjem je izjavil slednji, da je trditve Rabe, da sta po odkritju falsifikacijske afere med seboj govorila o Telekijevem mnenju v zadevi, neresnična. Raba je kljub temu vztrajal na svojih trditvah. Nato je bilo zaslišanje prekinjeno in odgodeno na jutri dopoldne.

„Norge“
odplul proti severnemu tečaju

Kaj prvi kapetan Byrd?
OSLO, 11. Radiobrojalka iz Kings' baya pravi, da je »Norge« danes ob 10.10 odplul proti severnemu tečaju.

LONDON, 11. »Daily Mail« poroča iz Oslo: Poveljnik Byrd in njegov tovariš Bennet izjavljata, da sta na včerajšnjem poletu dosegla severni tečaj. Byrd pravi, da je iz letala vrgel na severni tečaj ameriško zastavo in skatlo z dokumenti, ki bodo pričali, da je on (Byrd) prvi preletel severni tečaj. Ameriški letalec dostavlja, da na severnem tečaju ni nikake zemlje, marveč le vodni kanal, ki ga je opazil Amundsen lansko leto. Radi velikega mraza so letalcu Byrdu na severnem tečaju zmrznil prsti in nos.

OSLO, 11. Kapetan Byrd je oficir ameriške vojne mornarice. K avijatikali je prestopil v letu 1918. Preteklo leto se je udeležil Mac Millanove ekspedicije in je izvršil že mnogo poletov v severnih pokrajinah.

Katastrofalen vihar

NEW-YORK, 11. V soboto ponoči je divjal v Oklahami strašen vihar, ki je skoraj popolnoma uničil 12 krajev. Kolikor je dosedaj znano, so bile tri osebe ubite, okoli 60 pa ranjenih. Škoda je neizmerno velika.

Politične vesti
POLITIČNA BORBA ZA AGRARNE CARINE NA ČEHOSLOVAŠKEM

je začela. V četrtkovi seji senata je bil predložen predlog, naj se poznani inicijativni predlog o poljedelskih carinah razpravlja v skrajšanem postopku. Od strani zagovornikov agrarnih carin se je naglašalo posebno, da se večina prebivalstva izraža za te carine. Za nujnost so glasovale vse stranke, razen čeških in nemških socialnih demokratov, čehoslovaških socialistov in komunistov. Po objavljenju glasovanja je izbruhnil kratak vihar. Tako prihaja senat pred debato, ki bo gotovo zelo živahna, ker bo dajala povoda za spopade med socialističnimi in drugimi strankami. Seveda je isti inicijativni predlog predložen tudi poslanski zbornici. Predlog je razširjen tudi z utemeljevanjem potrebe carinske zaštite mlinskih produktov. Zanimivo pa je, da narodno-demokratska stranka, ki je prvotno soglašala z agrarnimi carinami, sedaj ni hotela podpisati predloga v poslanski zbornici. To novo stališče opravičujejo narodni demokrati naglašujoč, da so nameravani carinski tarifi previsoki, da so zahteve agrarcev pretirane in da ne odgovarjajo domačim razmeram. Enaki spori radi agrarnih carin so nastali tudi v nemškem taboru, kjer nemški socialni demokratje ostro nastopajo proti nemškimi poljedelcem.

DNEVNE VESTI

Stanovanjsko vprašanje

Z odlokom od 6. maja 1926., objavljenim v uradnem listu kraljevine od 10. t. m., se ureja kotljivo vprašanje odpovedi stanovanj in izgonov na način, kakor smo že poročali. Sodna oblast bo odredila na zahtevo prefekta oziroma podprefekta, koliko izgonov iz stanovanj se lahko izvrši na dan in bo določila tudi red, v katerem se bodo izgoni izvrševali. Najmanj obzira se bo imelo proti onim stanovalcem, ki so zaostali s plačevanjem najemnine in ki so se nemoralno obnašali.

Odpovedi stanovanj se po tem kr. odloku ne bodo torej takoj izvrševale, temveč dobijo stanovci, kjer najdeta sodna in politična oblast to za potrebno, odlog, ki pa ne sme biti daljši od enega leta.

Zakon o odvetniškem stanu

Uradni list kraljevine od 10. t. m. je objavil novi kr. odlok od 6. maja 1926., s katerim se ureja vprašanje odvetniških zbornic in skladu z zakonom o sindikatih, o katerem smo že obširno poročali. Novi kr. odlok določa splošno revizijo seznamov odvetnikov. Tisti, ki so kakorkoli javno nastopali proti državi, se ne sprejmejo v seznam, oziroma se iz njega lahko brišejo, ako so že vpisani. Dosedanje odvetniške zbornice sicer ne bodo odpravljene, toda odvzame se jim funkcija zastopanja stanu in se prenese na odvetniške sindikate. Samo taki sindikati, ki bodo deležni pravnega priznanja v smislu zakona o sindikatih, bodo imeli pravico predlagati disciplinarno postopanje proti posameznim odvetnikom pred praviškimi sveti (consigli forensi) in bodo dalje lahko izpodbijali odločitve teh svetov glede vpisa ali izbrisa iz stanovskega seznama ter bodo imeli besedo tudi pri vsakoletni reviziji seznamov. Odvetniški sindikati bodo imeli poleg tega še pravico zahtevati, da se ima sklicati občni zbor odvetniške zbornice in pa nalogati posameznim odvetnikom letne prispevke v znesku največ 100 lir.

V teku enega meseca se razpustijo sada-

nji sveti odvetniškega reda in se bodo imenovali na njihovo mesto posebne kr. komisije, katerih naloga bo, da izvede revizijo seznamov odvetnikov ter pripravi volitve novih svetov. Dokler se ne ustanovi višji pravni svet, bo opravljal njegove po- (disciplinarno postopanje) posebna tozadevna komisija, obstoječa iz 15 članov, ki bodo imenovani s kr. odlokom.

Novi odlok vsebuje tudi besedilo odvetniške prisege. Prisega se bo tako-le glasila: »Prisegam, da bom izvrševal svoje stanovske dolžnosti pošteno, častno in marljivo v prid vrhovnim svrhom pravice in vrhovnim interesom države«.

Kmetje, trtorejci, pozor!

(Iz urada Trž. kmetijske družbe).

Po naših vaseh, v bližnji in daljni okolici Trsta krožijo že precej časa razni agenti in v tudi sumljivi ljudje, ki se izdajajo za zastopnike raznih tvrdk in »čovern«.

Omenjeni agenti ponujajo našim kmetovalcem, posebno trtorejem, razne sumljive snovi kot sredstva za pokončavanje raznih rastlinskih bolezní. Tako ponujajo nekateri gotovo tekočino, češ da ta tekočina obvaruje trto tako pred plesnijo kakor pred peronosporo, če se dotična tekočina prilije h koreninam trte. Zopet drugi ponujajo gotov prah, ki naj bi tudi obvaroval trte teh bolezní itd.

Kmetje, trtorejci, ne zaupajte takim agentom! Taki agenti gledajo navadno samo, da izkoristijo nevednost našega ljudstva. Tudi ako vam kažejo razne dokumente firm in razna potrdila, ne verjemite jim. Ne verjemite jim radi tega, ker ne poznate blaga, ki vam ga vsiljujejo. Predno kupite ali pa naročite kako sredstvo za pokončavanje rastlinskih bolezní od takih ljudi, povprašajte za nasvet kakega strokovnjaka ali pa popeljite takega agenta k poznaneemu strokovnjaku in šele potem se odločite. Preveč ste odvisni od letine rastlin, da bi tvegali zdravje teh rastlin s sredstvi, ki niso poznana.

Sredstva za pokončevanje rastlinskih bolezni preskrbuje si vedno le pri takih tveganjih in od takih oseb, ki so vam poznane in katerim se lahko zatečete s pritožbo, ako uspeh ni bil dovoljen. Vprašajte se sami sebe, kam se boste zatekli, če vam sredstev navedenih od takih agentov ne bodo dali nobenih uspehov in bo vaša letina uničena? Torej kmetje, pozor pred takimi ljudmi!

Ob tej priliki opozarjamo naše trtorce tudi na nevarnost, ki jim preti od strani bolezni trt. Ponekod so že opazili na trtah tako peronosporo kakor tudi oídio ali plesnobo.

Trtorci, ne zamujajte časa! Zveplajte in skropite trte že sedaj. Ne čakajte kakor druga leta, da ne bo prepozno. S sredstvi, ki jih rabite v te namene, bodite previdni. Modro galico pripravite pravilno, ker drugače lahko škoduje trtam in drugim rastlinam.

Vsa potrebna navodila za pravilno pravo in uporabo dobite v uradu Tržaške kmetijske družbe, kjer si lahko nahavite vse potrebščine, zajamčene kakovosti.

Prip. ur. Jutri objavimo članice o pravilnem skropljenju, na kar opozarjamo naše kmetovalce.

Predpisi o lovu

Kr. komisija za upravo tržaške pokrajine naznanja, da veljajo v tržaški pokrajini določbe glede lova, katere vsebuje tržaški deželni zakon od 6. avgusta 1895. B. L. r. št. 21. Prepovedano je loviti in ubijati: divje koze od 15. decembra do 1. avgusta; srnjake od 30. novembra do 1. junija; zajce od 15. januarja do 15. septembra; divje kunce od 1. marca do 1. septembra; divje peteline od 1. junija do 1. aprila; fazane in kotornice od 1. januarja do 15. septembra; gozdne in bele jerebice od 1. februarja do 15. avgusta; jerebice od 15. januarja do 15. avgusta; prepelice od 1. januarja do 1. avgusta; ključače in golobe od 1. maja do 1. avgusta; divje rabe (mozerine) od 1. marca do 1. avgusta; druge vodne ptice od 1. maja do 1. avgusta.

Skozi celo leto je prepovedano loviti in ubijati mlade divje koze in mlade srne (kot take se smatrajo do 1. julija naslednjega leta po izvalitvi) in srne do 31. decembra 1927. Ravno tako je do nove odredbe prepovedano loviti in ubijati divje kokoši, fažanke in piščeta obeh vrst.

Dovoljeno je loviti štirinožno divjačino s pomočjo lovskih psov.

To naznanilo kr. komisije je bilo objavljeno v »Osservatore Triestino« od 11. t. m.

Prepovedane čebele

Včerajšnji »Osservatore Triestino« je objavil odlok tržaškega prefekta od 26. aprila t. l., s katerim se prepoveduje v tržaški pokrajini uvoz in širjenje vsake druge vrste čebel razen čebele imenovane »apis ligustica«. Prestopki se bodo kaznovali.

Terčičev častni večer

Jutri, v četrtek ob 8.30 zvečer se ponovijo še enkrat Schönthanove »Ugrabljen Sabinke« za Terčičev častni večer. V Trstu in v Gorici so dosegle »Ugrabljen Sabinke« krasen uspeh, saj je prišlo pri vseh predstavah celo do aplavza pri odprtem odru. Ni dvoma tedaj, da si marsikdo rad še enkrat ogleda to veselo komedijo, tembolj še ker so združene s častnim večerom Terčiča, ki pač zasluži lepe udeležbe. Terčič bo slavil s to predstavo 15-letnico svojega dela na slovenskem odru. Glavno ulogo igra Terčič, ki igro obenem tudi režira. Druge večje vloge igrajo še: Sila, Silova, Kreševičeva, Štepančičeva, Marc, Ban in Bradačeva. Scenarijo je izvil Cernigoj. — Predprodaja vstopnic nocoj od 20—22 in jutri od 10—12 v DKD pri Sv. Jakobu.

Stanko Bratini ob osmini

»Umreti, bratje, težko ni, Pustiti nade — to boli...«
Tvoja čista duša polna vseh idealov, polna načrtov polna nade, plava sedaj v nebeskih višavah. Dokler nevišljiv, mirnega značaja — vse te je ljubilo: Tvoji domači, Tvoji tovariši v lesni trgovini, tovariši v mladinskem društvu. Kolikokrat si mi tožil, da marsikje ne dobiš razumevanja... Tvoja duša je hotela višje, višje; nisi se hotel zadovoljiti z doseženo izobrazbo; hotel si naprej, navzgor.

Pogovori s Teboj, izmenjava misli, dasiravno še mlad si bil pravi užitek. Ti si bil povsod doma: Slovo (naše in tuje), zgodovina, iznajdbe, tarife, dekreti, politika, presojanje značaje, obsojanje neznačajev... vse vse je bilo Tebi dostopno.

Tvoja duša je bila žeja višje izobrazbe. Zahajal si pravkar v večerni višješolski tečaj, dosežeš postavljeni si cilj... Pravil si mi, da si ga moral že dvakrat prekiniti radi rahlega zdravja, a v tretje da hočeš prodati. Odsvetoval sem Ti nočne študije — bilo je prepozno... Angel se je dotaknil s svojo belo peruto Tvoje bele čiste duše...

Stanko, zakaj si šel od nas? Lahke je odgovor: Ker tako je hotela usoda in ker boljše ginevaž...

Počivaj v miru, Stanko! Izprosi pri Vsevišem tolažbe neotlažljivi materi, strti duši, ki Te je nadvse ljubila, plakajočim bratom in vsem nam, ki smo Te imeli radi!

Društvene vesti

— Slov. akad. društvo »Balkan«. Radi praznika se sestanek ne bo vršil kakor po navadi v četrtek, ampak v sredo 12. t. m. ob običajni uri.

— Dramatični krožek »Čitalnice«. Nocoj ob 8.30 vaja za »Sabinke«.

— Šentjakobska podružnica »Sol. Dr.« opozarja vse svoje člane ter društvenike drugih šentjakobskih društev, da se vrši v nedeljo dne 16. t. m. v dvorani DKD redni letni občni zbor po sledečem dnevnem redu: 1) Pozdrav predsedujočega ter poročila tajnika in blaginjska, 2) Odobritev računov in absolutorij odbora, 3) Poročilo vrtnaric o vseh v vrstah ter refekcije, 4) Volitev novega odbora in nadzornikov, 5) Razni nasveti in predlogi.

— D. K. N. Tommaso — Trst, Danes ob 19.30. uri odborova seja. — V četrtek ob 10.

uri trenaža nogometašev na igrišču Obzora. V petek ob 19.15 sestanek sportnega odseka; v soboto ob navadni uri skupni sestanek s predavanjem.

— M. D. Šparta — Škedenj. Danes točno ob 20. uri se vrši sestanek s predavanjem. Vsi člani so obvezani udeležiti se ga. — Odbor.

SPORT

S. D. Adria.

Danes ob 8. in pol sestanek članov. Nogometaši gotovi! — Vodja.

Pred sestankom članov sestanek tehnične komisije nogometa! — Vodja.

Trsteniški igrišče.

Jutri popoldne se srečata na trsteniškem igrišču močna četa »C. L. Bancari« in 1. četa »Vala« v prijateljski tekmi, ki ne bo gotovo zaostajala za navedeno. Tekma bo imela še poseben pomen, ker ima četa »Bancari« poravnati »Vala« star račun. V prvenstvenih tekmah »prosti« bi morali odigrati »Bancari« finalno tekmo, od katere bi bilo odvisno prvenstvo. To se ni zgodilo in je bilo prvenstvo prisojeno Bancarom pri zeleni mizi namesto da bi se odločilo na zelenem polju. Umevno je, da bodo vzh. »Vala« jutri tekmo z najboljšo romo strani, umevno pa je tudi, da se Bancari ne plašijo takih tekem. Saj so sli do sedaj iz vseh bojev s četami III divizij kot zmagovalci. Miljska »Edera«, »Itala«, »Capodistria«, »Ginnastica«, vse te čete niso mogle kloniti zmage vajenih Bancarov. Ako nastopijo »Vala« v sestavi, ki je odnesla zmago, nastopijo četi »Cittavecchia« in ako bodo kazali igro, ki smo jo videli v nedeljo na Trsteniku, bo jutriška tekma nekaj res izrednega. Tekma prične točno ob 4. uri.

Iz tržaškega življenja

Požar na postaji pri Sv. Andreju

Včeraj zjutraj okoli 10. ure je izbruhnil v delavnici za signalne aparate na postaji pri Sv. Andreju nevaren požar; iz do sedaj še neznanih vzrokov je prišlo goreti v skladišču tik delavnice, v katerem je bilo nagromadenega poleg raznega drugega materiala tudi mnogo lesa. Ogenj je menda že kako uro prej tlel v zaprtim skladišču in se polagoma širil, ne da bi delavci, ki so bili zaposleni v delavnici, tega zapazili. Šele ko se je ogenj lotil vrat, skozi katere se je kmalu pričel valiti gost dim, so delavci zapazili nevarnost. O dogodku so bili obveščeni mestni gasilci, ki so z vso naglico prihiteli na lice mesta. Ker je bilo skladišče že popolnoma v oblasi plamenov, gasilcem ni preostajalo drugega kot preprečiti, da se ogenj ne razširi na bližnje dekavnice. To jim je tudi popolnoma uspelo. Po skoro triurnem gašenju je bil ogenj končno udušen. Škoda ni bila še uradno ugotovljena, vendar pa mora biti znatna, kajti skladišče je popolnoma zgorelo.

Dve nezgodi radi nesprevidnega skakanja s tramvaja.

38-letna zasebnica Julija Tuni iz Medveje v Furlaniji, kjer tudi biva, se je sinoči okoli 20. ure vozila s tramvajem proti Rojanu. Ko je tramvaj dospel do postaje v ulici Tor S. Piero, je Tunijeva hotela izstopiti; ker pa ni počakala, da bi se tramvaj dočela ustavil, je pri skoku padla ter se precej hudo pobila po glavi. Navzočni ljudje so Tunijevi pomagali v neki javni avto, s katerim je bila prepeljana v mestno bolnišnico, kjer je dobila potrebno pomoč.

— Podobna nezgoda je doletela sinoči 60-letnega premogarja Andreja Faganola, stanujočega pri Sv. Mariji Magdaleni zg. št. 161. Okoli 21. ure je hotel pri Sv. Mariji Magdaleni izstopiti s tramvajem, ko je bil ta še v teku. Faganol je skočil tako nesrečno, da je padel ter se pobil po glavi in rokah. Na pomoč mu je moral prihiteti zdravnik rešilne postaje, ki ga je dal prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so mu izlečili in obvezali rane, ozdravljive v kakih 10 dneh.

Avto ga je podrl.

Včeraj popoldne okoli 17. ure je zasebni avto barona Economu, ki ga je vodil šofer Gaston Ruggeri, stanujoč v ulici Madonna del mare št. 6, podrl v ulici XXX. oktobra zdravnik dr. J. Ivana Stuparich, stanujočega v ulici Scala Belvedere št. 4, ko je ravno stopil s tramvaja pred cerkvijo sv. Antona Novega. Dr. Stuparich se je pri padcu nenevarno pobil po prsih. Z istim avtomobilom je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v posebni kirurški oddelki.

Okrađen v tramvaju.

Ko se je 53-letni trgovec Josip Bettan, bivajoč v Cormonsu, predvčeršnjim popoldne vozil s tramvajem proti Sv. Sofiji, sta mu dva elegantna oblečena mladeniča, ki sta se nekaj časa privalila in gnetla okoli njega, ukradla listnico z zneskom 300 lir in raznimi osebnimi listinami. Bettan je opazil tatvino kmalu potem, ko sta mladeniča izstopila. Stopil je za njima, a ker ju ni mogel izslediti, je končno javil tatvino na kvesturi.

Tramvaj trčil ob tovorni voz.

Ko se je tramvaj — Piazza Ferugino včeraj zjutraj okoli 8. ure premikal po ulici — na križišču ulice Media nenadoma prestrigel pot težak dvovprežni tovorni voz, ki je privozil navzdol po omenjeni ulici. Uvedevši nevarnost, je tramvajski uslužbenec naglo stisnil zavore, voznik pa je od svoje strani pogljal konja, da bi potegnila voz s tira. Toda razdalja je bila premajhna in trčenje je bilo neizogibno. Tramvaj je zadel s precejšnjo silo od strani ob voz ter ga prevrnil s konjema vred. Nekateri delavci, ki so sedeli ali stali na vozu so v kritičnem trenutku poskakali na tla in ostali nepoškodovani; le voznik 36-letni Fran Fon, stanujoč v ulici Piccardi št. 56, je zletel precej nerodno z voza in se nekoliko pobil. Sicer pa nezgoda ni imela hujših posledic; delavci so s pomočjo navzočih ljudi kmalu dvignili voz in konja, ki sta tudi ostala nepoškodovana. Radi sunka se je spredaj pri tramvaju nekoliko pomečkala pločevina, resnejše škode ni bilo. — Fon je dobil potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor so ga spremlili tovariši.

Naročalte in širite

„EDINOST“

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Velike cerkvene slovesnosti v Gorici.

Jutri v četrtek se bodo začele v cerkvi sv. Ignacija na Travniku velike slovesnosti na čast lanske leto posvetničenemu Petru Kaniziju. Te slovesnosti, ki bodo trajale štiri dni, bodo vodili očetje jezuiti, iz katerega reda je bil tudi slavljene sv. Peter Kanizij. Vzpored teh slovesnosti bo sledeči: V četrtek (13. maja) ob 15. uri pridiga (dr. Brumat) nato italijanski govor, blagoslov. Zvečer ob 20.30 nastopita italijanska jezuita pridigarja (Magni in Savani) v obliki dvogovora, ki drug drugemu navidezno nasprotujeta in se pobijata v teološko-filozofski stroki. — V petek (14. maja) ob 6. uri zjutraj cerkveni govor (A. Rutar) ob sv. Petru Kaniziju, nato maša. Ob 7. uri italijanska pridiga. Ob 20.30 zopet dvogovor (Magni in Savani) kakor prejšnji dan. — V soboto (15. maja) ob 5.30 pridiga (D. Doktoric) o apostolstvu sv. Petra Kanizija. Ob 7. uri pobožnost za Italijane ob 20.30 kakor v četrtek in petek. — V nedeljo (16. maja) ob 6.30 govor (Leopold Cigoj) o sv. Petru Kaniziju. — Ob 11. pontifikalna maša prevz. g. kneznadškofa dr. Franca Borgia Sedeja. Pevski zbor s spremljevanjem orkestra bo pel Perosijev mašo. Orkester bo vodil Seghizzi. Ob 15. govor (dr. Brumat) o sv. Petru Kaniziju, ob 16. sklepna slovesnost, pri kateri bo prepovedoval oče Lavani. Pel se bo »Te deum« (mešan zbor s polnim orkestrom). Naj omenimo, da se za te slovesnosti umesti v cerkvi mogočen žaromet, ki bo razsvetljeval cerkev, in ki bo imel baje moč 35.000 sveč. Vse te slovesnosti bodo vodili oči. jezuiti, ki jim bo pomagal poseben odbor, v katerem sede izmed Slovencev prof. Brumat, dr. Brumat in Reščič.

BILJANA.

Vsakemu je treba dati priliko, da se izrazi in opraviči, in zato smo tudi mi tako dolgo molčali in čakali, da dopisnik »Mala lista« in »Goriške Straže« dokaže svoje trditve, ki so naravnost protislovje resnice in ne narobe.

Z eno besedo: pozivamo dopisnika »Mala lista« z dne 19. 2. — in 5. 3. 1926 ter »Goriške Straže« z dne 14. 4. 1926 — da pride za enkrat na dan z dokazi in razkritji. Resnica je in mora biti vsakemu draga in ljuba, — ako vsaj ni strankarsko že preveč prepadel.

Zato ta naš poziv, in čakali bomo še, da g. dopisnik zbere vse »gradivo«, ki ga ima, kakor trdi, proti nam. — Izjavljamo pa že danes in najsvežeje, da bomo odgovorili mi, ako se on ne oglasi — tudi jasno in glasno besedo! Kajti mi Biljanci se ne pustimo kar tako sumničati! Za danes toliko!

DOBRAVLJE

Ker je bila veselica, ki je imelo prirediti naše prosvetno društvo »Zarja« dne 2. maja t. l. prepovedana od kr. kvesture v Gorici, se bo ista vršila v vnebohod dne 13. maja. Veselica se bo vršila v prostoru dobavške zadruge in se prične ob 3.30 popoldne. Na vzpored je petje, kuplet in veseloigra Dr. Hribar. Upamo, da nas okoličani tudi v drugič posetijo v lepem številu, ker so se morali, ne po naši krivdi, v nedeljo nezadovoljni raziti.

IZ PRAVINE.

Prihodnjo nedeljo, dne 16. maja, uprizeri »Pravsko prosvetno društvo« ljudsko igro »Mladi gozdar« prosto dramatizirano po znanem romanu Šoški črnošolec: »Mladi gozdar«. Radi ovir se bo vršila dne 16. t. m. in ne kakor je bilo prvotno objavljeno za 13. Toliko v znanje! Igra je zelo lepe in zabavne vsebine, pri kateri nastopa okrog 40 igralcev. Prvič je bila pri nas na odru in sedaj se bo igrala drugič. Ljubitelji drame se naprošajo, naj ne zamude te prilike. Med dejanji in odmore bodo pela razna pevska društva izbrane komade in svirala domača godba. — Po veselici prosta zabava.

K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

IDRIJA. (Zakasnelo)

V nedeljo 2. in v ponedeljek 3. t. m. je uprizerilo tukajšnje »Dramatično društvo« v rud. gledališču Schönherri-jevo dramo »Reka«. Dejanje se vrši na večjem posestvu ob reki Visli spomlad, ko se tali led in nosi reka s seboj ogromne ledene plošče in je nevarnost, da prestopi bregove in nasipe ter poplavi deželo. Posestnik Peter Doorn, je ob očetovi smrti uničil oporoko, ki je določevala delež tudi najmlajšemu bratu Jakobu, da tako lažje ohrani posestvo. Ta svoj greh je izpovedal svoji ženi Renati, ko ga je zadela strašna nesreča, da sta mu v reki utonila oba otroka, krasna fantička. S to izpovedjo je izgubil ljubezen svoje žene, ki je v tej nesreči videla božjo kazen ter smatrala svojega moža za krivega smrti njenih otrok. Veliko sovraštvo je gojil do Petra tudi Jakob, ki je bil brez deleža in je sumil, da je osleparjen ter ni maral za pomirjevalne besede strica Uriha. Med tem se je povrnil drugi brat Henrik, da kot inženir po naročilu vlade izvrši regulacijo reke Visle. Renata izpove vso zadevo Henriku, s katerim sta si bila že v mladosti dobra znanca, ter ga prosi naj vpliva na

PODLISTEK

JULES VERNE:

Skrivnostni otok

Korakali so dalje navzdol. Inženir je pozorno promatral ovinkne hodnike; prepiral se je, da je njegova smer vkljub mnogim ovinkom vendarle obrnjena k morju.

Ko so prišli že petdeset čevljev globoko, je vzbudil njihovo pozornost šum, ki je prihajal iz globotine. Pristuhnili so. Glasovi, ki so vzhajali v hodnik, so se zdeli, da prihajajo skozi govornico, vendar pa so jih dobro razločili.

»To je Topovo lajanje!« je vzkliknil Harbert.

— Da, je potrdil Pencroff, in naš pogumni pes laja prav besno.

— Saj imamo okovane palice, je rekel Cir Smith; torej previdno naprej!

— Stvar postaja vedno zanimivejša, je prižepetal Gedeon Spillet mornarju v uho. Mornar je molče priklimal.

Cir Smith in njegovi tovariši so hiteli pesu na pomoč. Topovo lajanje je postajalo bolj razločno. Da je besen, se je poznalo po lajanju. Ali je morda kako žival pre-

Petra ki pa o tem ni hotel nič slišati, da popravi krivico. Jakob izve resnico, hiti v razburjenosti na nasip in ga prične iz maščevanja podirati, da bi vrla voda na posestvo in ga poplavlja. Peter hiti k njemu, da bi to preprečil; na nasipu se prične med njima borba, ki konča s tem, da strumoglavita oba v reko, katere ju odnese.

Drama, ki sicer ni bogata na vsebini, pač pa na duševnosti, je za igralce zelo težka. Kljub temu je prireditelj tehnično jako dobro izpadla; vse vloge so bile v pravih rokah. Občinstvo je z zanimanjem sledilo poteku igre, ter tako pokazalo razumevanje tudi za taka dela. Udeležba v nedeljo dobra, v ponedeljek bolj pičla.

KANAL.

(Nov oder in nova dvorana.)

Vsak del Goriškega ima svoje središče, kjer se več ali manj redno, več ali manj dobro vrše dramske predstave.

Goriška okolica z bližnjimi kraji ima svoje ljudsko gledališče v Trgovskem domu, Vipavsko v Ajdovščini, Idrijski okraj v Idriji. Na Toiminskem pa že itak delujejo krepko v večjih krajih posamezna društva.

Samo v krajih srednjega toka Soče na Kanalskem ni bilo do sedaj pravega središča — žarišča, zgled manjšim sosednim vasem. Po svoji legi bi bil to lahko Kanal, pa ni bil. Tudi pred vojno je bilo društveno življenje najbolj zanemarjeno po Kanalskem in po bližnjih hribovskih vaseh: Banjšici, desnega brega Soče itd.

Izgovor za nedelavnost je deloma res obstojal v pomanjkanju prave dvorane, ker se ona dolga, zadušljivo — zaduhla soba gasilnega doma pač ne sme smatrati za primeren prostor za javne predstave, ki bi bil zmogel sprejeti vase stotine občinstva.

Najidealnejša rešitev bi bila seveda ta, da bi se z zidavo posebnega društvenega doma odprtomogo pomanjkanju društvenih in prireditvenih prostorov. Tako delajo v drugih krajih naše goriške dežele, zlasti pa v Sloveniji. Razmere; gospodarske in deloma tudi druge, so pri nas take, da se za to poklicani niso lotili tega načina rešitve vprašanja.

Kljub temu smo lahko zadovoljni, da dobimo pri gospodu Križniču jako dobro, če ne ravno idealno dvorano. Dvorana sama je zlasti v primeri z odrom nekoliko primajhna, oder je pa dovolj globok.

Silno hvalvredna je bila misel Kanalcov, da so poklicali za poslikanje novega odra znanega goriškega umetnika, Ivana Carga. S tem so pokazali, da se ne drže preveč okorele, običajne šablone v dekoriranju odrov z neokusnimi rožicami, zavajalnimi ženskami, ki naj bi predstavljale ne vemo katero izmed muz, ampak da jim je res pri srcu umetniška dekoracija njihovega odra.

In ni jim pa potreba biti žal ne za stroške in ne za druge sitnosti. Cargova dekoracija kanalskega odra je v najmodernejšem smislu zamišljena. Kot dinamična plastilna nima s staro dekoracijo nobenega stika. Star način dekoracije je absolutističen in imperativen, to se pravi stiščen ali bolj podomače povedano: Dekoracija s kako pokrajino in stilu stare šole je taka, da ne dopušča nobenega dvoma nobene prostosti gledalcu ravno tako jo mora gledati razumeti kot njegov sosed s čisto istim duševnim doživljem, pa čeprav ima popolnoma drugačno duševno razpoloženje, drug način zaznavanja. Prednost nove vrste dekoracije je ta, da ne sme motiti fantazije nobenemu. Vsakemu posamezniku da nova dekoracija individualen vtis.

Zal le da notranja scenerija kanalskega odra ne more biti v skladu z zunanostjo odra, ker se bo pač morala prilagoditi zastarelim motivom dramskih del, katere imajo na razpolago naši diletantski odr.

Odpomoči bi se moglo morda premali površini dvorane s tem, da bi se prebela stena za galerijo.

Ljudska banka v Postojni (prej Notranjska posojilnica), naznanja tužno vest, da je njen bivši dolgoletni, velezaslužni član ravnateljstva in nadzornikstva

FRAN JURCA

dani mirno v Gospodu zaspal.
Sava njegovemu spominu!
POSTOJNA, 10. maja 1928.

(569)

KRONE

po L 2.10 komad
Zlato, briljante, platina, 20-kromad zlato komada
kupi in plačuje po najvišjih cenah
Albert Povh — urarna
Trst, Via Mazzini 46 513

Insertirajte v „Edinosti“

K natančnejšemu opisovanju Cargove dekoracije se se povrnemo ko bo enkrat končana.

Na vsak način razveseljivo in posebno za kanalice hvalvredno je da naša upodabljalna umetnost stopa roko v roki z dramsko umetnostjo. Černigoj v Trstu, nekatera že prejšnja dela Carga v tem oziru so nekateri veseli predmeti in obljube polne gotovosti za bodočnost.

Trdno smo prepričani, da bodo pogosta in izčrpa poročila kanalcev o njihovem bogatem snovanju na društv. polju.

Borzna poročila.

DEVIZE:

Trst, 11. maja Amsterdam od 1005.— do 1020.— Belgija od 77.50 do 78.50; Paris 78.50 do 79.— London od 121.85 do 121.95; New York od 25.07 do 25.16; Španija od 360.— do 365.— Švica od 485.— do 487.—; Atene od 39.50 do 31.50 Berlin od 59.— do 60.—; Bukarest od 0.— do 9.56 Praga od 74.10 do 74.50; Ogrska od 0.9349 do 0.9363; Dunaj od —.363 do —.37; Zagreb od 44.30 do 44.60.
Renezijske obveznice 70.20

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Torre bianca 21, ponk in prevodi v vseh jezikih. (771)

KUHARICO sprejme gostilna »Alle due ruote« Via Sapone 5. Predstaviti se do 9. ure. 731

KRCMARJA s kavčico išče »Konsumno in posojilno društvo« v Gabrovu pri Proseku. Pojasnila daje odbor do 6. junija. 729

IZREDNA PRILIKA. Kamion v popolnem stanju se proda ali zamenja z avtomobilom. Nosi 50 q. Zerial, Campo Belvedere 3. 733

MOTOCIKEL Indian Super-Scout, nov, z električno lučjo, magnet dinamo Bosch, se proda po zmerjeni ceni. Garage Ferluga, Via S. Francesco 31 Trst. 734

ŠIVILJA izvežbana v krojenju, s znanjem nemškega jezika, se išče. Verzegnassi, Portorose. 730

KORRESPONDENT perfektne, slovenski, srbohrvaški, nemški, išče mesta. Ponudbe na upravo lista pod »Korespondent«. 731

KDO SPREJME en mesec starega, zdravega dečka v oskrbo ali za svojega? Ponudbe na upravnishvo pod »Deček«. 732

BABICA izkušena, sprejema noseče. Via Chiozza 50 prtilje. 727

KRASNO POSESTVO v severni Bosni se proda pod jako ugodnimi pogoji. Posestvo obstoji iz 6 kat. juter dvorišča in sadonosička, 24 kat. juter livad, 2000 k. j. njiv in 160 k. j. mladega gozda, z vsemi potrebnimi stavbami in z živim in mrtvim inventarjem. Vse leži v kompleksu ob glavni cesti in v bližini okrajnega glavarstva. Proda se, vkupno ali po večjih in manjših parcelah. Naslov pri upravnishvu. 678

MESARSKI pomočnik se sprejme takoj. Plača po dogovoru. Marija Strel, gostilničarka, Spodnja Idrija 83. 699